T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

BURSA NİLÜFER BELEDİYESİ

www.balioglu.net

2020 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00
www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr
İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 9
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 10
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 10
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 11
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 12
7. DENETİM BULGULARI 12
8. EKLER 33

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu 3
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu 4
Tablo 3:2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu 5
Tablo 4:2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu 5
Tablo 5:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri 6
Tablo 7:Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler 7

www.balioglu.net

KISALTMALAR

Bem-Bir-Sen: Belediye ve Özel İdare Çalışanları Birliği Sendikası

BUSKİ **:** Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi

VERBİS **:** Veri Sorumluları Sicil Bilgi Sistemi

TEDAŞ : Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Satın Alınan Telif Hakları ve Bazı Bilgisayar Lisans Bedellerinin Haklar Hesabında İzlenmemesi

2. Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının İlgili İdareye Zamanında Gönderilmemesi

2. Maden Payının Takip ve Tahsil Edilmemesi

3. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Belirlenmemesi ve Tahsilatın Yapılmaması

4. Belediyenin Bütün Spor Tesislerinin Belediye Spor Kulübü Derneğine Tahsis Edilmesi ve İşletme Giderlerinin Karşılanması

5. Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresince Evsel Atık Bertaraf Ücretlerinin Tahsil Edilmemesi ve Belediyeye Aktarılmaması

6. Kamu Kurum ve Kuruluşu Niteliğinde Olmadığı Halde Elektrik Dağıtım Şirketine Taşınmaz Tahsisi Yapılması

7. Profesyonel Spor Kulübünden Loca Kiralanması

8. Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

9. Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesinde Mevzuata Uygun Olmayan Hükümler Bulunması

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzel kişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Nilüfer Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir. Belediye, büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan bir ilçe belediyesidir ve belediyenin sınırları, bulunduğu ilçenin mülki sınırlarıdır.

www.balioglu.net

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanunlarda kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. Bununla birlikte görev, yetki, imtiyaz ve sorumlulukları diğer ilgili kanun ve yönetmeliklerde de düzenlenmiştir.

5216 sayılı Kanun'un 7'nci maddesinde, büyükşehir belediyelerinin ve büyükşehir ilçe belediyelerinin görev ve yetkileri ayrıntılı bir şekilde sayılmıştır. Söz konusu görev ve yetkiler genel olarak 5393 sayılı Kanun'da belirtilen görev ve yetkilerin paylaşımından ibarettir. Büyükşehir kapsamındaki belediyeler arasında hizmetlerin yerine getirilmesi bakımından uyum ve koordinasyonun büyükşehir belediyesi tarafından sağlanması da hüküm altına alınmıştır. Büyükşehir belediyelerinin, kendi sınırları içerisinde yer alan ilçe belediyelerinin imar uygulamalarını denetleme yetkisi bulunmaktadır. Bunun yanı sıra, büyükşehir ve büyükşehir ilçe belediyeleri hakkında 5393 sayılı Kanun'da yer verilen yetki, imtiyaz ve muafiyetlerin geçerli olduğu da mezkûr Kanun'da belirtilmiştir.

5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve

benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracağı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'a göre ilçe belediyesinin organları; belediye meclisi, belediye encümeni ve belediye başkanıdır.

Nilüfer Belediyesinin karar organı olan Nilüfer Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 38 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan

yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Nilüfer Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 4 adet birim belirlenmiştir. Bunlar Özel Kalem Müdürlüğü, Teftiş Kurulu Müdürlüğü, Strateji Müdürlüğü ve Enerji Yönetim Birimi'dir. Başkana bağlı memurlar arasından atanan üç başkan yardımcısı, meclis üyeleri arasından görevlendirilen üç başkan yardımcısı görev yapmaktadır. Belediyenin 26 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili başkan yardımcılığına bağlıdır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	530	341
Sözleşmeli Personel	-	55
Kadrolu İşçi	397	101
Geçici İşçi	-	-
Toplam	**927**	**497**
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	-	1814

www.balioglu.net

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu toplam 3 adet şirket bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Nilüfer Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Nilüfer Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile

gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod1	Giderin Türü	Geçen Yıldan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Ek Ödenek (TL)	Eklenen / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Per. Gid.	0,00	58.147.000,00	0,00	-1.924.218,25	56.222.781,75	56.222.781,75	0,00	**0,00**
02	Sos. Güv. Kur. Dev. Primi Gid.	0,00	8.342.000,00	0,00	-143.758,39	8.198.241,61	8.198.241,61	0,00	**0,00**
03	Mal ve Hiz Alım Gider.	0,00	238.453.000,00	0,00	681.725,93	239.134.725,93	239.134.625,93	100,00	**0,00**
04	Faiz Gid.	0,00	13.030.000,00	0,00	746.380,45	13.776.380,45	13.776.380,45	0,00	**0,00**
05	Cari Trans.	50.000,00	14.781.000,00	0,00	-2.240.223,38	12.590.776,62	12.539.776,62	0,00	**51.000,00**
06	Sermaye Gid.	15.979.947,06	63.396.000,00	29.000.000,00	26.611.093,64	134.987.040,70	100.786.584,05	0,00	**34.200.456,65**
07	Sermaye Trans.	0,00	600.000,00	0,00	-480.000,00	120.000,00	120.000,00	0,00	**0,00**
08	Borç Verme	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	**0,00**
09	Yedek Öd.	0,00	23.251.000,00	0,00	-23.251.000,00	0,00	0,00	0,00	**0,00**
Toplam		**16.029.947,06**	**420.000.000,00**	**29.000.000,00**	**0,00**	**465.029.947,06**	**430.778.390,41**	**100,00**	**34.251.456,65**

www.balioglu.net

Nilüfer Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 420.000.000,00TL ödenek öngörülmüş olup önceki yıldan devreden 16.029.947,06 TL, yıl içinde eklenen 29.000.000,00 TL ödenekle birlikte 2020 yılı ödenek toplamı 465.029.947,06 TL olmuştur. Yıl içinde 430.778.390,41 TL Bütçe Gideri yapılmış, 100,00 TL ödenek iptal edilmiş, kalan 34.251.456,65 TL ödenek ise 2021 yılına devretmiştir.

Nilüfer Belediyesinin 2020 yılı Bütçesi "(A) Ödenek Cetvelinde" 420.000.000,00 TL ödenek, "(B) Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması" cetvelinde ise 445.000.000,00 TL gelir tahmini öngörülmüş olup gider bütçesindeki ödenek toplamı ile gelir bütçesinde tahmin edilen gelir toplamı arasındaki fark, Finansmanın Ekonomik Sınıflandırılması Cetvelindeki borçlanma, borç ödemeleri ve likidite amaçlı banka hesabında tutulan nakit karşılığı ile gösterilen 25.000.000,00TL ile giderilmiş olup bütçe denkliği sağlanmıştır.

Tablo 3:2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	172.640.000,00	183.187.506,23	-274.527,05	182.912.979,18	105,95
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	52.270.000,00	90.081.689,72	-327.874,33	89.753.815,39	171,71
04- Alınan Bağış ve Yardımlar	1.150.000,00	857.212,68	0,00	857.212,68	74,54
05- Diğer Gelirler	170.740.000,00	174.941.564,56	-218.654,24	174.722.910,32	102,33
06- Sermaye Gelirleri	50.200.000,00	71.056.078,84	-7.130.285,00	63.925.793,84	127,34
09- Red ve İadeler	2.000.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toplam	**445.000.000,00**	**520.124.052,03**	**-7.951.340,62**	**512.172.711,41**	**115,09**

Buna göre 2020 yılında bütçe tahmini rakamlarına göre, net bütçe gelirleri %115,09 seviyesinde gerçekleşmiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%171,71) çevre ve esenlik hizmetlerine ilişkin Bursa Su Kanal İdaresinden katı atık toplama bedellerinin tahsil edilmesi kaynaklı olarak beklenenin çok üstünde, Alınan Bağış ve Yardımlar (%74,54) pandemi nedeniyle beklenenin altında, sermaye gelirleri ise (%127,34) önceden planlanmayan bina ve arsa satışları nedeniyle beklenenin çok üstünde gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

Tablo 4:2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	58.147.000,00	56.222.781,75	96,69
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	8.342.000,00	8.198.241,61	98,28
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	238.453.000,00	239.134.625,93	100,29
04- Faiz Gideri	13.030.000,00	13.776.380,45	105,73
05- Cari Transferler	14.781.000,00	12.539.776,62	84,84
06- Sermaye Giderleri	63.396.000,00	100.786.584,05	158,98
07- Sermaye Transferleri	600.000,00	120.000,00	20,00
08- Borç Verme	0,00	0,00	0,00
09- Yedek Ödenekler	23.251.000,00	0,00	0,00
Toplam	**420.000.000,00**	**430.778.390,41**	**102,57**

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri % 102,57 seviyesinde gerçekleşmiştir. Sermaye Giderleri harcamaları yeni yerleşim yerleri için yapılan asfalt çalışmalarının önceden tahmin edilememesi nedeniyle %158,98 oranında, sermaye transferi giderleri de pandemi nedeniyle kaynak tasarrufu sağlanması için diğer belediyelere verilmesi planlanan yardımların yapılmaması nedeniyle % 20 oranında gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5:Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	135.718.314,20	155.730.745,32	183.187.506,23	14,75	17,63
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	49.674.647,64	39.918.386,20	90.081.689,72	-19,64	125,66
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	1.348.242,10	1.022.131,82	857.212,68	-24,19	-16,13
Diğer Gelirler	131.213.717,05	146.077.030,70	174.941.564,56	11,33	19,76
Sermaye Gelirleri	54.735.572,92	41.311.489,83	71.056.078,84	-24,53	72,00
Toplam	**372.690.493,91**	**384.059.783,87**	**520.124.052,03**	**3,05**	**35,43**
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	0,00	0,00	7.951.340,62	0,00	0,00
Net Toplam	**372.690.493,91**	**384.059.783,87**	**512.172.711,41**	**3,05**	**33,36**

www.balioglu.net

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 128.112.927,54 TL'lik (%33,36) artış göstermiştir. Bu çerçevede; Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri 2019 yılındaki tahakkukların büyük kısmının 2020 yılında tahsil edilmesi sonucu önceki yıla göre 50.163.303,52 TL yükselerek % 125,66 oranında artış, Sermaye Gelirleri de arsa satışlarının artması sonucu önceki yıla göre 29.744.589,01 TL yükselerek %72,00 oranında artış meydana gelmiştir.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	37.381.199,86	46.370.124,10	56.222.781,75	24,05	21,25
SGK Devlet Prim Giderleri	5.821.158,22	6.297.326,20	8.198.241,61	8,18	30,19
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	230.924.328,73	256.586.357,49	239.134.625,93	11,11	-6,80
Faiz Giderleri	14.790.770,10	15.989.493,66	13.776.380,45	8,10	-13,84
Cari Transferler	11.289.456,67	9.648.858,75	12.539.776,62	-14,53	29,96
Sermaye Giderleri	59.163.027,35	84.505.466,01	100.786.584,05	42,83	19,27
Sermaye Transferleri	840.000,00	647.976,91	120.000,00	-22,86	-81,48
Toplam	**360.209.940,93**	**420.045.603,12**	**430.778.390,41**	**16,61**	**2,56**

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 10.732.787,29 (%2,56) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; 2020 yılında personel giderlerinin 9.852.657,65 TL (%21,25), sosyal güvenlik kurumlarına devlet prim giderlerinin 1,900,915,41 TL (%30,19) arttığı görülmektedir. Bu artışı Nilbel A.Ş. üzerinden çalıştırılan personel sayısının artmasından kaynaklanmıştır. Sermaye transferi giderlerinde de pandemi nedeniyle kaynak tasarrufu sağlanması için diğer belediyelere verilmesi planlanan yardımların yapılmaması nedeniyle 527.976,91 TL'lik (%-81,48) azalış olmuş, buna karşın artan emekli ikramiye ödemeleri nedeniyle Cari Transferler 2,890,917,87 TL (%29,96) artmıştır. Sermaye giderlerinin artışı ise yatırım harcamalarından kaynaklanmış olup, özellikle bütçe yönetiminde dengenin sağlanması amacıyla tasarrufa gidilerek, mal ve hizmet alım giderleri, faiz giderleri ve sermaye transferleri azaltılmış ve bütçe denkliği sağlanmaya çalışılmıştır.

Faaliyet Sonuçları Tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın Belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı Faaliyet Gideri 210.154.719.764,92 TL, Faaliyet Geliri 493.760.127,44 TL olup Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu ise 209.660.959.637,48 TL olarak gerçekleşmiştir.

www.balioglu.net

Nilüfer Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir:

Tablo 7:Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	NİLBEL A.Ş.	12.325.000,00	12.325.000,00	100
2	BURFAŞ A.Ş.	1.226.400,00	30.660,00	2,5
3	BİNTED A.Ş.	500.000,00	14.000,00	2,80

Nilüfer Belediyesinin hisselerine sahip olduğu şirketlerin, hissedarı olduğu şirket bulunmamaktadır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Nilüfer Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe

Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

a) Mizan cetveli

b) Temel mali tablolar

1) Bilanço

2) Faaliyet sonuçları tablosu

3) Nakit akış tablosu

c) Diğer mali tablolar

1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu

2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu

5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

www.balioglu.net

6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu

7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu

8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu

9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu

10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak

www.balioglu.net

yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

www.balioglu.net

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve

uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 Sayılı Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu kapsamında Maliye Bakanlığınca 26.12.2007 tarih 26738 sayılı R.G. de yayınlanan "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği" hükümleri ile Kamu idarelerinden iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaların belirlenmesi, bu çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin yapılması istenmiştir.

Yine, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünce 02.12.2013 tarihli "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum" genelgesiyle kamu idarelerinin Eylem Planlarının "Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi" çerçevesinde en geç 31.12.2014 tarihine kadar tamamlanması istenmiştir. Bu kapsamda Nilüfer Belediyesi Strateji Geliştirme Müdürlüğü tarafından Aralık 2014 itibarı ile Başkanlık Makamının 03.12.2014 tarih ve 32599 sayılı İç Genelgesi'yle çalışmalar başlatılmıştır.

Nilüfer Belediyesinin amaçlarına, belirlenmiş politikalarına ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere Belediye tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreç ile iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünü olan iç kontrol çalışmaları, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu gözetiminde yürütülmüştür. İdarece hazırlanan "Nilüfer Belediyesi Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı, 57569734-020-1 sayılı ve 16.01.2015 tarihli yazı ile Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilmiş olup, Belediye web sitesinde yer almaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu 22.07.2020 tarihinde toplanarak plan üzerine yapılan eylem ve işlemleri değerlendirmiştir. Buna göre; İç eylem planı tüm müdürlüklere gönderilmiş, iç kontrolün öneminin anlaşılmasında yöneticilerin personele örnek olması açısından işe alma, işe yerleştirme ve oryantasyon prosedüründe, yeni işe başlayan yöneticileri kapsayacak gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Yönetici oryantasyonu yapılmış, 2020 yılı mayıs ayında etik rehberi Teftiş Kurulu tarafından güncelleştirilerek yayımlanmış ve Kişisel Verilerin Koruması Kanunu uyarınca Veri Sorumluları Siciline kayıt tarihlerinin 31.03.2021 tarihe kadar uzatılması nedeniyle VERBİS sorumlusu atanamamıştır.

İç kontrol sistemine ilişkin olarak;

www.balioglu.net

Yapılan bazı görevlendirmelerde personel mevcudu yetersizliğinden dolayı "görevler ayrılığı ilkesine" uyulamadığı ve bu ilkeye uyulaması nedeniyle kurumsal risk yönetimi kapsamında alınacak önlemler belirlenmemiştir. Bu bakımdan, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na dayanılarak çıkartılan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esasların "Görevler ayrılığı ilkesi" başlıklı 15'inci maddesinde ve 26.12.2007 tarihli ve 26738 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartlar Tebliğinin "Görevler ayrılığı" başlıklı 9'uncu standartında; Personel sayısının yetersizliği nedeniyle görevler ayrılığı ilkesinin tam olarak uygulanamadığında idarelerin yöneticilerinin risklerin farkında olması ve gerekli önlemleri alması gerekmektedir.

Belediyeye iç denetçi kadrosu ihdas edilmesine rağmen iç denetçi atanması yapılmamıştır. 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "İç denetim" başlıklı 63'üncü maddesinde; "İç Denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile mali işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir. İç denetim, denetçiler tarafından yapılır." denilmektedir.

www.balioglu.net

Sonuç olarak, Nilüfer Belediyesinde Kamu Iç Kontrol Standartlarına uygun ve etkin bir iç kontrol sistemi oluşturulamadığı, ancak eksikliklerin giderilmesine yönelik çalışmaların devam ettiği görülmüştür.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Bursa Nilüfer Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Satın Alınan Telif Hakları ve Bazı Bilgisayar Lisans Bedellerinin Haklar Hesabında İzlenmemesi

Bazı bilgisayar yazılım lisansları ile satın alınan tiyatro oyunu ve kitap gibi eserlerin telif hakları tutarlarının 260-Haklar Hesabı yerine 630-Giderler Hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 210'uncu maddesinde; 260-Haklar Hesabının, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılacağı, 215'inci maddesinde ise; 268-Birikmiş Amortismanlar hesabı maddi olmayan duran varlıklar hesabı içerisinde yer alan duran varlıklara ilişkin amortisman tutarlarının izlenmesi için kullanacağı belirtilmiştir.

www.balioglu.net

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği Genel Tebliği'nin 5'inci maddesinde; tutarına bakılmaksızın Maddi Olmayan Duran Varlıklar için amortisman oranı yüzde yüz olarak belirlenmiştir. Diğer bir ifadeyle, maddi olmayan duran varlıkların maliyet bedeli hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edilecektir. Buna göre; bir maddi olmayan duran varlığın satın alınması, fonksiyonunun geliştirilmesi, yenilenmesi, tamir edilmesi, değerini artıracak harcamaların yapılması gibi orta ve uzun vadede varlığın değerini artırıcı harcamaların aktifleştirileceği, dönem sonunda ise yüzde yüz amortisman ayrılarak itfa edileceği belirtilmiştir.

Muhasebat Genel Müdürlüğünün Amortisman ve Tükenme Payları konulu 47 Sıra Nolu Genel Tebliği'nde genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin duran varlıklarından hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı, buna ilişkin usul ve esaslar ile uygulanacak amortisman ve tükenme payının süre, yöntem ve oranları belirlenmiştir.

Belirtilen Genel Tebliğ'in "*Amortisman ve tükenme payı süre ve oranları*" başlıklı 6'ncı maddesinde; Maddi Olmayan Duran Varlıklar için tutarına bakılmaksızın amortisman oranının % 100 olarak belirlendiği, diğer bir ifadeyle hesaplara alındığı yılın sonunda tamamen amorti edileceği açıklaması yapılmıştır.

Yine bu Tebliğ'in *"Amortisman ve tükenme payının muhasebeleştirilmesi*" başlıklı 8'inci maddesinde; ayrılan amortisman ve tükenme paylarının 630-Giderler Hesabına borç, ilgisine göre 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 268-Birikmiş Amortismanlar Hesabı, 278-Birikmiş Tükenme Payları Hesabı veya 299-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydedileceği ifade edilmektedir.

Yapılan incelemede; 100.300,00 TL bilgisayar yazılım lisans bedeli ve 72.454,23 TL tiyatro oyunu ve kitap gibi eserlerin telif hakkı tutarının 630-Giderler hesabına kaydedilerek doğrudan giderleştirildiği görülmüştür.

İdare tarafından, ilgili muhasebeleştirme işlemlerinin bulguda belirtilen şekilde 2021 yılından itibaren yapılmaya başlandığı bildirilse de; 2020 yılı mali tablolarında oluşan hatayı düzeltici etkisi bulunmamaktadır.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve açıklamalar gereği, bilgisayar yazılım lisans bedelleri ile eserlerin telif hakkı bedellerinin 260-Hesapta izlenmesi gerekirken 630-Giderler hesabına kaydedilmesi ile mali tablolarda yer alan bu hesapların gerçek durumu yansıtmadığı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması

Belediyenin diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis ettiği ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca Belediyeye tahsis edilen taşınmazların muhasebe hesaplarında yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe Muhasebe Yönetmeliği'nin maddi duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemlerin anlatıldığı 187'nci maddesinde; kamu idarelerinin mülkiyetindeki taşınmazlardan diğer kamu idarelerine tahsis edilenler ile tahsisli kullanılan taşınmazların yardımcı hesaplar itibariyle izleneceği, 252-Binalar Hesabına ilişkin "Hesabın işleyişi" başlıklı 193'üncü maddesinde tahsise konu edilen binaların; tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak; ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500-Net Değer Hesabına borç, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak; tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç; ayrıca, varlığa ilişkin ayrılmış amortisman tutarının 500-Net Değer Hesabına alacak, 257-Birikmiş Amortismanlar Hesabına borç, şeklinde muhasebeleştirileceği belirtilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in 189'uncu maddesinde arazi ve arsalar için de benzer düzenlemeler yapılmış olup; tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis edilen kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değeri üzerinden bu hesaba borç, 500-Net Değer Hesabına alacak; tahsise konu edilen arazi ve arsalar tahsis eden kamu idaresine hizmet veren muhasebe birimince kayıtlı değer üzerinden bu hesaba alacak, 500-Net Değer Hesabına borç kaydedileceği açıklanmıştır.

Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında; Belediyenin tahsis ettiği taşınmazlar için Yönetmelik gereği yapacağı kayıtlarda kullanacağı hesaplar; 250.02, 251.02 ve 252.02 Kamu İdaresinin Tahsis Ettiği Taşınmazlar Hesapları, 500.11 Tahsis Edilen Taşınmazlar Hesabı ve 500.13 Tahsis Edilen Taşınmazlar İçin Ayrılmış Amortisman Tutarları Hesabı olarak yer almaktadır. Tahsisli olarak kullandığı taşınmazlar için ise 250.03, 251.03 ve 252.03 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesapları ile 500.12 Tahsisli Kullanılan Taşınmazlar Hesabının kullanılacağı belirtilmiştir.

Belediyenin tahsisli olarak kullandığı taşınmazların muhasebe kayıtları yapılmadığından Belediyenin bilançosunda hiç görünmemekte; Belediyenin başka kurumlara tahsisli olarak kullandırdığı taşınmazlar ise tahsis kaydı yapılmadığından, Belediye tarafından kullanılmadığı halde hala Belediyenin bilançosunda yer almaktadır.

www.balioglu.net

İdare tarafından, tahsis edilen ve tahsisli kullanılan taşınmazların 2021 yılında muhasebe kayıtlarının yapıldığı bildirilse de; 2021 yılında yapılan işlemin 2020 yılı mali tablolarında oluşan hatayı düzeltici etkisi bulunmamaktadır.

Bu itibarla; taşınmaz tahsislerinin ve ayrılmış amortisman tutarlarının 250-Arazi ve Arsalar Hesabı, 252- Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500- Net Değer Hesabının yardımcı hesap kodları kullanılarak kaydedilmesi nedeniyle Kurum mali tabloları bu hesaplar bakımından doğru veri üretmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunması İçin Tahsil Edilen Katkı Paylarının İlgili İdareye Zamanında Gönderilmemesi

Belediye tarafından emlak vergisinin %10'u nispetinde tahakkuk ettirilerek tahsil edilen Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Paylarının ilgili İdareye zamanında ödenmediği tespit edilmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun "Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı" başlıklı 12'nci maddesinde;

"Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir."

Denilmektedir.

Yine aynı maddede, katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlama hususunda belediye başkanlarına da sorumluluk yüklenmiş ve ödenmeyen payların, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderileceği belirtilmiştir.

Ayrıca, 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un "Çeşitli hükümler" başlıklı 3'üncü maddesinde; 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'inci maddesi kapsamında il özel idarelerince kullanılan haklar ve yetkiler ile yürütülen görevlerin, il özel idaresi bulunmayan illerde Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığınca yürütüleceği belirtilmiştir. Buna göre, Nilüfer Belediyesi

www.balioglu.net

büyükşehir sınırları içerisinde olduğu için söz konusu katkı payları Bursa Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına gönderilecektir.

Bu düzenlemeler çerçevesinde; Belediyece 2020 yılı içerisinde emlak vergisi mükelleflerinden 19.850.225,87 TL. "Taşınmaz Kültür Varlıklarına Katkı Payı" tahsil edildiği ancak, bunun 2.472.220,46 TL'sinin İller Bankasından alınan genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek düşüldüğü, geriye kalan 17.378.005,41 TL'nin ise ilgili idareye (Bursa Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına) gönderilmediği tespit edilmiştir.

Bulgu konusu hususla ilgili olarak kamu idaresi tarafından, Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Paylarının 11.11.2020 tarihli ve 7256 sayılı Kanun kapsamında yapılandırılarak taksitlendirildiği, yapılandırma taksitlerinin vadelerinde ödendiği, 2021 yılı dönemlerine ait payların düzenli olarak vadesinde ödenmeye başlanıldığı ifade edilmiştir.

Buna göre, ilgi mevzuatı uyarınca gecikme bedeli ödememek için ödemelerin devam etmesi ve Taşınmaz Kültür Varlıkları Katkı Paylarının Bursa Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığına yukarıda açıklanan mevzuatta belirtilen süreler içinde gönderilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 2: Maden Payının Takip ve Tahsil Edilmemesi

Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yer alıp aktif olarak üretim yapan maden işletmelerinden alınması gereken maden payının takip ve tahsil edilmediği görülmüştür.

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun *"Müze giriş ücretleri ile madenlerden belediyelere pay"* başlıklı mükerrer 97 inci maddesinin (b) bendinde *"Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmelerince, 3213 sayılı Maden Kanunu'nun 14'üncü maddesinde yer alan paylara ilaveten yıllık satış tutarının % 0,2 si nispetinde belediye payı ayrılır. Bu pay, Devlet hakkının Hazineye ödenmesi sırasında ruhsat sahibi tarafından ilgili belediyeye ödenir."* Aynı Kanun'un 98'inci maddesinde ise, "*Bu Kanunda aksine hüküm bulunmayan hallerde, bu Kanun'a göre alınacak vergi, harç ve katılma payları hakkında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun ve bunların ek ve tadilleri hükümlerinin uygulanır."*

Hükmü yer almaktadır.

3213 sayılı Maden Kanunu'nun 14/2/2019 tarihli 7164 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesi ile *"Devlet Hakkı"* başlıklı 14'üncü maddesine "*Devlet hakkının tamamı, her yıl*

haziran ayının son gününe kadar ruhsat sahibi tarafından Genel Müdürlüğün muhasebe birimi hesabına yatırılır." Şeklinde eklenen cümle ile Devlet payının ödeme zamanı belirlenmiştir. Buna göre, yukarıda belirtilen Kanun hükümleri gereğince maden ruhsat sahipleri, yıllık satış tutarının % 0,2 nispetindeki belediye payını, Devlet hakkının Hazineye her yıl ödenmesi zamanı olan Haziran ayının son günü mesai bitimine kadar Belediyeye yatırmak zorundadır. Belediye payının ödenmemesi veya geç ödenmesi durumunda da, 213 ve 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

Yapılan incelemede, belediyenin mücavir alanı içerisinde yer alıp aktif olarak üretim yapan 22 adet maden işletmesi olduğu, bu işletmelerden sadece 10 tanesinin belediye maden payını yatırdığı, geri kalan 12 maden işletmesinin maden payına ilişkin Nilüfer Belediyesi tarafından 2020 yılı içinde herhangi bir takip ve tahsilat yapılmadığı tespit edilmiştir.

Bu itibarla, Nilüfer Belediyesi sınırları içerisinde faaliyette bulunan maden işletmelerinden Kanun'da belirtilen oranda belediye payının tahakkuk ve tahsili için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından (Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü) Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde faaliyet gösteren maden işletmeleri bilgilerinin temin edilerek, bu işletmelerden yıllık satış tutarlarının ve bu tutarların %0,2'si nispetinde hesaplanan belediye payının haziran ayının son günü mesai bitimine kadar Belediyeye ödenmesi konusunda gerekli işlemlerin ve buna ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılarak takip ve tahsili gerekmektedir.

www.balioglu.net

Bulgu konusuna ilişkin olarak İdarece ilgili kurumlardan bilgilerin istendiği ve gelen bilgilere göre işlem tesis edileceği ifade edildiğinden, uygulamanın düzeltilip düzeltilmediğine ilişkin değerlendirme sonraki denetimlerde dikkate alınacaktır.

BULGU 3: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Belirlenmemesi ve Tahsilatın Yapılmaması

Belediye tarafından Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin belirlenmediği ve dolayısıyla herhangi bir tahsilatın yapılmadığı görülmüştür.

5809 sayılı Elektronik Haberleşme Kanunu'nun "Geçiş Hakkı" başlıklı 22'nci maddesinde;

"Geçiş hakkı; elektronik haberleşme hizmeti vermek amacıyla, her türlü elektronik haberleşme alt yapısını ve bunların destekleyici ekipmanlarını, kamu ve/veya özel mülkiyete

konu taşınmazların altından, üstünden, üzerinden geçirme ve bu alt yapıyı kurmak, değiştirmek, sökmek, kontrol, bakım ve onarımlarını sağlamak ve benzeri amaçlarla söz konusu mülkiyet alanlarını bu Kanun hükümleri çerçevesinde kullanma hakkını kapsar." hükmü yer almakta, 25' inci maddesinde ise, geçiş hakkı sağlayıcısı ile işletmeci arasındaki sözleşmenin mevzuat hükümlerine aykırı olmamak koşulu ile serbestçe yapılabileceği belirtilmektedir.

Geçiş hakkı ve bu hakka uygulanacak ücret tarifesine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı tarafından 27.12.2012 tarih 28510 sayılı Resmi Gazete'de Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik yayımlanmıştır.

Bu Yönetmelik'in "Geçiş hakkına ilişkin anlaşma" başlıklı 8'inci maddesine göre de, İşletmeci ve Geçiş Hakkı Sağlayıcısı; geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabilirler.

Yönetmelik'in 9'uncu maddesinin birinci fıkrasında ise; "Geçiş hakkı kullanımında gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerine ait mülkiyet alanları dışında kalan yerler için Geçiş Hakkı Sağlayıcısı tarafından, geçiş hakkını kullanan işletmeciden talep edilen geçiş hakkı ücreti, Geçiş Hakkı Ücret Tarifesinde belirtilen fiyatları aşamaz." denilmek suretiyle geçiş hakkı ücretleri için bir üst sınır belirlenmiştir. Söz konusu ücret tarifesi 01.01.2014 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Yönetmelik'e eklenmiştir.

İdarece verilen cevapta; alt yapı geçiş hakkı bedellerinin takip ve tahsili için Büyükşehir Belediyesi ile yazışmalara başlanıldığı ifade edilmiştir. Ancak, İdarece kendi tasarrufunda veya sorumluluğunda bulunan yerlerde gerçekleşen geçişler için geçiş hakkı bedellerini de belirlemesi gerekmektedir.

Yukarıda belirtilen mevzuat ve açıklamalar gereğince, tarifede tavan olarak belirtilen miktarlara da riayet edilmek suretiyle Belediye mülkiyetinde, tasarrufunda veyahut sorumluluğunda olan taşınmazlardan geçiş hakkı talep eden telekomünikasyon firmalarından tahsil edilmek üzere geçiş hakkı ücreti belirlenmesi ve buna göre tahsilatların yapılması gerekmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 4: Belediyenin Bütün Spor Tesislerinin Belediye Spor Kulübü Derneğine Tahsis Edilmesi ve İşletme Giderlerinin Karşılanması

Belediyenin "Ortak Sosyal Hizmet Projesi" kapsamında; bütün spor tesislerinin Nilüfer Belediyesi Spor Kulübü Derneği'ne tahsis edildiği ve işletme hakkının verildiği; yapılan protokole göre de, bu spor tesislerinin bütün işletme giderlerinin Belediye tarafından karşılanacağı öngörülmüş olup, bu suretle söz konusu Derneğe bedelsiz taşınmaz tahsis edildiği ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'ndaki sınırlamaya tabi olmaksızın yardımda bulunulduğu anlaşılmıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Mal yönetiminde etkililik ve sorumluluk" başlıklı 48'inci maddesinin üçüncü fıkrasında, kamu idarelerine ait malların edinme, kiralama, tahsis, yönetim, kullanma ve elden çıkarma işlemlerinin mevzuatında öngörülen kurallar dâhilinde hizmetin amacına uygun olarak verimlilik ve tutumluluk ilkesine göre yapılması gerektiği, aksi halde doğacak zarardan malların yönetimi veya kullanılması hususunda yetki verilenlerin sorumlu olacakları belirtilmiştir.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediyenin görev ve sorumlulukları" başlıklı 14'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, belediyelerin gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi vereceği, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapacağı ve gerekli desteği sağlayacağı; ikinci fıkrasında ise, sporu teşvik etmek amacıyla yapılacak nakdi yardımın, bir önceki yıl genel bütçe vergi gelirlerinden belediyeler için tahakkuk eden miktarın; büyükşehir belediyeleri için binde yedisini, diğer belediyeler için binde on ikisini geçemeyeceğine ilişkin hükümler yer almaktadır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesinin c bendinde; Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebileceği, diğer dernek ve vakıflar ile mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması kaydı ile ortak hizmet projesi gerçekleştirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Aynı maddenin (d) bendine göre ise kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak belediye meclis kararı ile ancak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına tahsis edebilir.

Bu idarelerin dışında kalan gerçek ve tüzel kişilere, derneklere, sivil toplum kuruluşlarına veya meslek kuruluşlarına süresi ne olursa olsun belediye taşınmazlarının tahsis edilmesi mümkün değildir.

Nilüfer Belediyesi ile Nilüfer Belediye Spor Kulübü Derneği arasında 30.09.2020 tarihinde ortak hizmet projesi kapsamında işbirliği protokolü imzalanmıştır.

Bu protokol; Üçevler Spor Tesisleri, Barış Spor Salonu ve Gençlik Merkezi, Yüzüncüyıl Spor Salonu ve Gençlik Merkezi, Dumlupınar Mah. Halı Saha ve Sos. Tesisi, Yazıcı Parkında Büfe, Kurtuluş Mah. Halı Saha ve Sos. Tesisi, Ataevler Mah. Halı Saha ve Tesisi, Altınşehir Mah. İki Adet Halı Saha ve Sos. Tesisleri, Altınşehir Mah. Açık ve Kapalı Spor Alanları ve Gençlik Merkezi, Yüzüncüyıl Mah. Halı Saha ve Sos. Tesisi, Yolçatı Mah. Halı Saha ve Sosyal Tesisi, Çalı Mah. Halı Saha ve Sosyal Tesisi, Çalı Mah. Kafeterya ve Eski Emniyet Binası, Fethiye Mah. Çamlık Parkında Kafeterya, Fethiye Mahallesinde iki Kahvehane, İhsaniye Mahallesinde Lokal, Yeraltı Otoparkı, Halı Saha ve Sosyal Tesisi, Barış Mahallesi Halı Saha ve Kahvehane, Çamlıca Mah. Halı Saha ve Sosyal Tesisi, Akçalar Mahallesi Halı Saha ve Sosyal tesisi, Akçalar Belediye Hizmet Binasında Bağımsız Bölüm (Z-1), 23 Mahallesinde Kafeterya, Alaattinbey Mahallesi Hobi Bahçesi Sosyal Tesisleri ve Tenis Kortları, Odunluk Halı Sahası, Demirci Halı Sahası, Beşevler Jimnastik Salonu, Çalı Kapalı Yüzme Tesisleri, İbrahim Yazıcı Stadyumu İçinde Kondisyon Salonu, Konak Olimpik Yüzme Tesislerini kapsamaktadır.

www.balioglu.net

Protokole göre, yukarıda adı belirtilen spor tesislerinin elektrik, su, doğalgaz, telefon vb. abonelik ve sarfiyat bedelleri ile bakım, onarım ve tüm giderleri Belediye tarafından karşılanacaktır. Spor tesislerinin işletme hakkı ise, Nilüfer Belediye Spor Kulübü Derneğine verilmiştir. Buna göre, Dernek hizmet verdiği vatandaşlardan ücret tahsil edebilecektir.

Spor tesislerinin bütün işletme giderleri Belediye tarafından karşılanacağı halde, spor tesislerinin işletme hakkının Spor Kulübüne verilmesi, 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinin ikinci fıkrasındaki sınırlamaya tabi olmaksızın Spor Kulübüne sınırsız yardım yapılması anlamına gelmektedir. Ayrıca, Belediyece, anılan Spor Kulübüne düzenli olarak nakdi yardım da yapılmaktadır. 2020 yılında bu kapsamda toplam 1.323.000,00 TL ödeme yapılmıştır.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Bütçelerden yardım yapılması" başlıklı 29'uncu maddesinin birinci fıkrasında kamu kurumlarınca gerçek veya tüzel

kişilere kanuni dayanağı olmadan kamu kaynağı kullandırılamayacağı, yardımda bulunulamayacağı veya menfaat sağlanamayacağı hüküm altına alınmıştır. Aynı fıkranın ikinci cümlesinde genel yönetim kapsamında yer alan kurumların bütçelerinde öngörülmesi kaydı ile yukarıda yer alan hususa bir istisna getirilmiş ise de 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Belediye Kanunu'nun 75'inci maddesine eklenen ek fıkra ile belediyeler bu kapsamdan çıkarılmış ve dernek ve vakıflara yardım yapmasının veya menfaat sağlanmasının tamamen önüne geçilmiştir.

Ortak hizmet projeleri, isminden de anlaşılacağı üzere ortak olarak gerçekleştirilecek bir hizmet projesinin varlığını gerektirmektedir. Bu durumda ortak hizmet gerçekleştirmeye karar veren ve bu hususta protokol imzalayan tarafların her birinin söz konusu ortak hizmet projesi kapsamında yapacakları hizmetleri maddi veya gayri maddi olarak belirlemeleri ve protokolde yer almasını sağlamaları gerekmektedir. Aksi durumda, ortak yürütülen bir hizmetten veya projeden bahsetmek mümkün olmayacaktır. Nitekim Belediyenin tarafı olduğu ortak hizmet projesi protokolünün bu haliyle bir projenin gerçekleştirilmesinden çok, Belediye tarafından derneğe taşınmaz tahsisi ve yardım yapılması niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.

www.balioglu.net

İdarece verilen cevapta, söz konusu tahsisin amatör spor kulübüne yapılan ayni yardım ve belediyenin stratejik hedefleri doğrultusunda yapılan ortak hizmet faaliyetlerine ilişkin kullanım izni olduğu belirtilse de, işletme giderlerinin Belediyece karşılanan spor tesislerinin kullanma ve kullandırma hakkının Belediye Spor Kulübüne verilmesi bir hizmet projesi kapsamında ayni yardım değil, taşınmaz tahsisi olduğu değerlendirilmiştir.

İlgili mevzuat ve 02.02.2018 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan 16.10.2017 T. 2017/1 E. 5415/1 K. sayılı Sayıştay Genel Kurulu İçtihadı Birleştirme Kararına göre; belediyeler, ancak mahallî müşterek nitelikteki hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla belediye meclislerinin bu konuya ilişkin alacakları kararla ve sadece mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına taşınmaz tahsis edebileceğinden, Belediyenin kendi Spor Kulübüne ayni yardım niteliğinde taşınmaz tahsisi uygun olmayacaktır.

Kamu kaynaklarının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesini ve kullanılmasını sağlama sorumluluğu çerçevesinde, Belediye spor tesislerinin spor kulüplerine taşınmaz tahsis edilmemesi ve işletme giderlerinin karşılanmaması; bu nitelikteki ortak hizmet projesi protokollerinin mevzuata ve kamu yararına uygunluk açısından gözden geçirilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresince Evsel Atık Bertaraf Ücretlerinin Tahsil Edilmemesi ve Belediyeye Aktarılmaması

Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü (BUSKİ) tarafından Nilüfer Belediyesi adına tahsil edilmesi gereken evsel atık bertaraf bedellerinin Ekim ayından itibaren su faturaları ile tahsil edilmediği ve Belediyeye aktarılmadığı tespit edilmiştir.

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun "İzin alma, arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğü" başlıklı 11'inci maddesinde; Büyükşehir belediyeleri ve belediyelerin evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlü oldukları, bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacakların, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlü oldukları, bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınacağı, bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretlerin, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamayacağı düzenlenmiştir.

www.balioglu.net

Bu tesislerle ilgili olarak verilen tüm hizmetleri karşılayabilecek tam maliyet esaslı tarifelerin; atıksu altyapı yönetimleri, büyükşehir belediyeleri ve belediyeler tarafından belirlenmesi, ayarlanması ve uygulanmasına yönelik olarak, 27.10.2010 tarih ve 27742 sayılı Resmi Gazete'de "Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik" yayımlanmıştır. Ayrıca, evsel katı atık idarelerine, atık üreticilerine sağladıkları evsel katı atık hizmetleri için evsel katı atık tarifelerinin ve ücretlerinin belirlenmesi konusunda yol göstermek amacıyla Evsel Katı Atık Tarifelerinin Belirlenmesine Yönelik Kılavuz yayımlanmıştır.

Bahsi geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesinin birinci fıkrası c bendinde "*evsel katı atık idareleri, büyükşehir belediyelerini, diğer belediyeleri ve belediye birliklerini ifade eder"*, 8'inci maddesinin birinci fıkrası (b) bendinde " *evsel katı atık idareleri; evsel katı atık hizmetlerine ilişkin tarifeleri belirlemek,* (c) bendinde de *evsel katı atık ücretini toplamakla yükümlüdür.*" Denilmektedir.

Söz konusu ücretlerin tahsil edilebilmesi için aynı Yönetmelik'in 12'nci maddesine göre; her bir abone için toplam sistem maliyeti o aboneye verilen veya verilecek hizmete göre hesaplanması, hizmetten yararlanan veya yararlanacak olan her abone ile evsel katı atık idaresinin karşılıklı sözleşme yapması ve bu sözleşmelerde abonenin veya atık üreticisinin hangi hizmetten yararlandığı ve hangi tarife türü üzerinden ücretlendirileceğinin belirlenmiş

olması gerekmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "Faturalandırma" başlıklı 22'nci maddesinde; *"(1) Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır."* denilmektedir.

Yukarıda ifade edilen mevzuat hükümleri değerlendirildiğinde;

-Mahalli İdareler, evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettirmekle yükümlüdür.

-Evsel katı atık bertaraf tesislerinin faaliyet ve hizmetlerinden yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarifeye göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınması gereklidir.

-Atıksu ve evsel katı atık hizmetlerine ait ücretlendirme, yapılan hizmetin karşılığı olarak müstakilen, düzenli aralıklarla su faturaları üzerinden yapılır.

www.balioglu.net

Büyükşehir Belediyesi olan yerlerde 2560 sayılı Kanuna göre su faturalarını düzenleyen kurum, Büyükşehir Belediyelerinin bağlı kuruluşu olan Su ve Kanalizasyon İdareleridir.

Bu nedenlerle, Su ve Kanalizasyon İdarelerince, evsel katı atık hizmetleri ücretlerinin su faturaları ile tahakkuk ettirilerek hizmetten yararlanan abonelerden tahsil edilmeli ve bu tutarların ilgili ilçe belediyelerine aktarılmalıdır.

Yapılan incelemede, Bursa Büyükşehir Belediyesi Meclisinin 24.09.2020 tarih 2020/610 esas ve 1306 no'lu kararıyla katı atık bedellerinin su faturalarıyla tahsili uygulamasına son verilmesine ve bu bedellerin ilgili ilçe belediyelerince tahsil edilmesine karar verildiği görülmüştür. Bu karar 01.10.2020 tarihinden itibaren geçerli olup BUSKİ bu tarihten sonra evsel katı atık bedellerinin su faturalarıyla tahsili uygulamasına son vermiştir.

Buna göre, 2020 yılı Ekim ayından itibaren BUSKİ tarafından "Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik" uyarınca su faturaları ile tahsil edilmesi gereken evsel katı atık bedelleri tahsil edilmemekte ve ilgili belediyelere herhangi bir aktarım yapılmamaktadır. Ancak, evsel katı atık bedellerinin BUSKİ tarafından tahsili için Belediyece herhangi bir işlem yapılmadığı görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Belediye başkanının görev ve yetkileri" başlıklı

38'inci maddesinin 1'inci fıkrası (f) bendinde: *"f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek."* ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"Malî hizmetler birimi"* başlıklı 60'ıncı maddesinde*: "Kamu idarelerinde aşağıda sayılan görevler, malî hizmetler birimi tarafından yürütülür:*

e) İlgili mevzuatı çerçevesinde idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek."

denilmektedir.

Ayrıca, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesinde; *"Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır." d*enilmektedir.

www.balioglu.net

İdare cevabında; Bursa Büyük Şehir Belediyesince, BUSKİ Genel Müdürlüğünün 2011 yılından bu yana ilimizin tamamında su faturaları ile tüm su abonelerine evsel katı atık bedelleri tahakkuk ettirilmekte ve tahsilatı takip edilmekte iken 01.10.2020 tarihi itibari ile evsel katı atık bedellerinin su faturalarıyla tahsili uygulamasına son verilmesi, bu bedellerin ilçe belediyelerince tahsil edilmesine, karar verilmiş olduğu; Mudanya Belediye Başkanlığınca ilgili kararın iptali ve yürütülmesinin durdurulması talebiyle Bursa 1. İdare Mahkemesine açılan davaya müdahil olunduğu ve hukuki sürecin takip edildiği bildirilmiştir.

Yapılan açıklamalar doğrultusunda, Belediye Başkanı ve Mali Hizmetler Biriminin, görev ve sorumlulukları çerçevesinde, Belediyenin geliri olan evsel katı atık bedellerinin takip ve tahsil edilmesi gerekmekte olup, "Atıksu Altyapı ve Evsel Katı Atık Bertaraf Tesisleri Tarifelerinin Belirlenmesinde Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmelik" uyarınca; evsel katı atık bedellerinin BUSKİ tarafından su faturaları ile tahsil edilmesini ve tahsil edilen tutarların Belediyeye aktarılmasını sağlamak amacıyla idari ve yasal yollara başvurulması gerekmektedir.

BULGU 6: Kamu Kurum ve Kuruluşu Niteliğinde Olmadığı Halde Elektrik Dağıtım Şirketine Taşınmaz Tahsisi Yapılması

Belediyenin mülkiyetinde bulunan muhtelif taşınmazların, trafo alanı olarak kullanılmak üzere Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ (TEDAŞ) ve Uludağ Elektrik Dağıtım AŞ'ye tahsis ettiği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Taşınmaz tahsisi" başlıklı 47'nci maddesinde; kamu idarelerinin, kanunlarında belirtilen kamu hizmetlerini yerine getirebilmek için mülkiyetlerindeki taşınmazlarla Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri, birbirlerine ve köy tüzel kişiliklerine bedelsiz olarak tahsis edebilecekleri ifade edilmiş ve aynı maddenin son fıkrasında "Kanunlardaki özel hükümler saklıdır." hükmü ile de kendi mevzuatında taşınmaz tahsisi ile ilgili hüküm bulunan kamu idarelerinin ilgili mevzuatına göre taşınmaz tahsisi yapabilmelerine olanak sağlanmıştır.

5018 sayılı Kanun'un 47'inci maddesine dayanılarak hazırlanan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Tahsis ve Devri Hakkında Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesine göre kamu idaresi; tahsis açısından, Yönetmelik ekindeki idareler ile kendilerine tahsis yapılması açısından köy tüzel kişiliklerini; devir açısından, Yönetmelik ekindeki idarelerden, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç, diğer idareleri şeklinde tanımlanmıştır. Dolayısıyla mevzuata uygun bir tahsis işleminden söz edilebilmesi için gerek taşınmazı tahsis edecek olan idarenin gerekse kendisine taşınmaz tahsis edilecek kuruluşun Yönetmelik'te ifade edilen kamu idaresi kapsamında olması gerekmektedir.

Mahalli idarelerde taşınmaz tahsisi 5393 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Kanun'un "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde; belediyelerin, görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda, kendilerine ait taşınmazları, aslî görev ve hizmetlerinde kullanılmak üzere bedelli veya bedelsiz olarak mahallî idareler ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına devredebileceği veya süresi yirmibeş yılı geçmemek üzere tahsis edebileceği ifade edilmiştir.

İdarenin hesap ve işlemleri incelendiğinde, Belediyenin söz konusu Kanun hükmüne istinaden mülkiyetinde bulunan muhtelif taşınmazlarını trafo inşası sebebiyle TEDAŞ ve Uludağ Elektrik Dağıtım AŞ'ye tahsis ettiği görülmüştür.

www.balioglu.net

Ancak, elektrik enerjisinin dağıtım faaliyetini yürütmek üzere kurulmuş özel şirketlere kamu idaresi tarafından taşınmaz tahsis edilmesi, yukarıda belirtilen düzenlemelere aykırılık teşkil etmektedir.

İdarece, bulguda belirtilen doğrultuda işlem yapılacağı belirtilmiştir. Konu sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Belirtilen mevzuat hükümleri ve yapılan açıklamalar çerçevesinde; Belediyece taşınmaz tahsisi yapılan enerji dağıtım şirketleri tahsis yapılabilecek kamu kurum ve kuruluşu statüsünde olmadığından trafo inşası için gerekli olan söz konusu taşınmazların tahsisi yerine, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre bunlara kullandırılması gerekmektedir.

BULGU 7: Profesyonel Spor Kulübünden Loca Kiralanması

Nilüfer Belediyesince Bursaspor Spor Kulübü Derneği ile "Nilüfer'de Spor Bursaspor'la El Ele" Ortak Hizmet Projesi kapsamında Stadyumda 3 yıllık loca kiralama sözleşmesi yapıldığı ve loca dışında Belediyenin misafirlerine kullandırılmak üzere 30 adet davetiye alındığı görülmüştür.

www.balioglu.net

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14'üncü maddesinde; *"Belediye, mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;*

"Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir."

"Hizmetlerin yerine getirilmesinde öncelik sırası, Belediyenin mali durumu ve hizmetin ivediliği dikkate alınarak belirlenir."

"Belediye hizmetleri, vatandaşlara en yakın yerlerde ve en uygun yöntemlerle sunulur. Hizmet sunumunda engelli, yaşlı, düşkün ve dar gelirlilerin durumuna uygun yöntemler uygulanır."

"Belediyenin görev, sorumluluk ve yetki alanı belediye sınırlarını kapsar."

Denilmektedir.

Aynı Kanunu'nun "Diğer kuruluşlarla ilişkiler" başlıklı 75'inci maddesinde ise;

"Belediye, belediye meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

c) (Değişik: 12/11/2012-6360/19 md.) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, kamu yararına çalışan dernekler, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış vakıflar ve 7/6/2005 tarihli ve 5362 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar Meslek Kuruluşları Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir. Diğer dernek ve vakıflar ile gerçekleştirilecek ortak hizmet projeleri için mahallin en büyük mülki idare amirinin izninin alınması gerekir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümler dayanak gösterilerek, Belediyece Bursaspor Kulübü Derneği ile "Nilüfer'de Spor Bursaspor'la El Ele" Ortak Hizmet Projesi yapılmış ve bu kapsamda bir protokol imzalanmıştır.

Ortak Hizmet Projesiyle, Nilüfer ilçesinde bulunan kadın, yaşlı, çocuk ve engelli vatandaşları kapsayan spor etkinliklerinin planlaması ve yürütülmesi, hedefleri ise Nilüfer'de yaşayan kadın, yaşlı, çocuk ve engelli vatandaşlarımızın spor bilincinin yaygınlaştırılması için futbol müsabakalarını izlemeleri, Bursaspor Kulübünde spor yapan profesyonel sporcularla tanışabilmeleri, spor bilinci ve sportif öngörülerin artması konusunda sporcuların deneyimlerinden faydalanabilmeleri ve ilgi duydukları spor branşlarını tam ve hatasız öğrenmelerini sağlamak" faaliyetlerinin yerine getirilmesi amaçlanmıştır.

Bu projeye göre; Bursaspor Kulübü ile 3 yıllık loca kiralama sözleşmesi imzalanmış ve buna bağlı olarak loca dışında Nilüfer Belediyesinin misafirlerine kullandırılmak üzere 30 adet davetiye verilmesi kabul ve taahhüt edilmiştir. Bursa Büyükşehir Belediye Stadyumu batı tribününde bulunan 4001 numaralı 33 kişilik locanın koltuk devrine ilişkin imzalanmış olan sözleşmeye göre, Belediye tarafından Bursaspor Kulübüne 1.500.000,00 TL+KDV bedel ödenecektir. Bu hükme dayanarak Belediyece Bursaspor Kulübüne 1.320.000,00 TL loca kira bedeli ödenmiştir.

İdarece, yapılan protokol ve kiralama işleminin sporu destekleme faaliyeti kapsamında olduğu belirtilmiştir. Ancak, Ortak Hizmet Projesinin amaç ve hedefleri ile imzalan protokolde yer alan yükümlülükler incelendiğinde, profesyonel futbol müsabakalarında loca kiralanması ve koltuk davetiyesi alınması, dayanak gösterilen yasal hükümlere ve hedeflere uyumlu olmadığı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Buna göre; Bursaspor Kulübüyle yapılan Ortak Hizmet Projesinin amaç ve hedefleri ile Protokolde yer alan yükümlülüklerin uyumlu olması, Belediye hizmetlerinin gerçekleştirilmesinde mahalli ve müşterek ihtiyaçların göz önünde bulundurulması, diğer yandan kaynakların etkin, ekonomik ve verimli kullanılması, kamu yararı, hizmet önceliği gibi kriterlerin dikkate alınması sağlanmalıdır.

BULGU 8: Kiraya Verilen Taşınmazların Nazım Hesaplarda Takip Edilmemesi

İdarece kiraya verilen taşınmaz işlemlerine ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmadığı ve bunlara ait bilgilerin mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 475'inci maddesinde, bu hesabın kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılacağı, Hesabın işleyişi başlıklı 476'ncı maddesinde, kiraya verilen duran varlıkların, kayıtlı değerleri üzerinden, 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği, kiraya verilen duran varlıklardan kira süresi sona erenlerin ise kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabına alacak, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç kaydedileceği belirtilerek hesabın işleyişi tarif edilmiştir.

www.balioglu.net

İdare tarafından bulguda bulunan hususa ilşkin olarak, çalışmalara başlanıldığı ve devam edilmekte olduğu bildirilse de; bunların 2020 yılı mali tablolarında oluşan hatayı düzeltici etkisi yoktur.

Sonuç olarak, kiraya verilen ve kira süresi sona eren tüm taşınmazların kira tutarları ile kayıtlı değerler, 990-Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabı ve 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabının kullanılmaması nedeniyle 2020 yılı Mali Tablolarında yer almamıştır.

BULGU 9: Sosyal Denge Tazminatı Sözleşmesinde Mevzuata Uygun Olmayan Hükümler Bulunması

Belediye Başkanlığı ile Bem-Bir-Sen arasında imzalanan Toplu İş Sözleşmesinde yer alan sosyal denge ödeme kalemleri toplamının "Kamu Görevlileri Hakem Kurulu" kararında yer alan üst sınırı aştığı görülmüştür.

4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu hükümleri uyarınca 2020 ve 2021 yılları için kamu görevlilerinin geneline ve hizmet kollarına yönelik,

01/8/2019-20/8/2019 tarihleri arasında gerçekleştirilen toplu sözleşme görüşmelerinde taraflar arasında toplu sözleşme imzalanamaması üzerine Kamu Görevlileri Hakem Kurulu toplanmıştır. Kanunen Kurul kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir. Kurul "2016-2017 yıllarını kapsayan Yerel Yönetim Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme"de belirlenmiş olan üst limiti değiştirmemiştir. Kurul kararına göre; 4688 sayılı "Kamu Görevlileri Sendikası ve Toplu Sözleşme Kanunu"na göre ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100'üdür.

Belediye Başkanlığı ile Bem-Bir-Sen arasında 27/12/2019 tarihinde imzalanan Toplu İş Sözleşmesinin 28'inci maddesinde; tüm çalışanların almakta oldukları aylıklarına ilaveten her ayın maaş günü sosyal denge tazminatı adı altında en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) tavan tutarının % 100'ü kadar ödeneceği, Ramazan ve Kurban bayramlarında yine en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) tavan tutarının % 100'ü kadar ödeneceği, bu sosyal denge kalemlerine ilave olarak personelin refah seviyesinin yükseltilmesi, gıda giderleri, eğitim masrafları, yakacak masrafları vb nedenlerle en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) tavan tutarının % 60'ı kadar daha ödeneceği, ifade edilmektedir.

www.balioglu.net

Her ayın onbeşinde sosyal denge tazminatı adı altında en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) tavan tutarının % 100'ü kadar ödeneceği hükmü mevzuattaki üst sınır tutarına eşit iken, sözleşmede sayılan dini bayramlarda verilecek sosyal denge ödemeleri ile personelin diğer temel ihtiyaçları için verilmesi öngörülen en yüksek Devlet Memuru aylığının (ek gösterge dahil) tavan tutarının % 60'ı kadar olan sosyal denge ödemesinin üst sınırı aştığı değerlendirilmektedir.

İdare cevabında, Anayasaya, 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanununa, ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü) sözleşmelerinin bazı maddelerine değinmişlerdir fakat bu maddeler toplu sözleşme ile ödenen sosyal denge kalemlerinin artırılmasına gerekçe gösterilememektedir. Hukukta sözleşmeler kanuna aykırı düzenlenemezler bu nedenle, 4688 Sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunun'da yer alan tavan tutardan fazla ödeme yapılmasına ilişkin yapılan sözleşmeler için hukuka uygunluktan bahsedilemez. Yine Sayıştay 6. Dairesinin 2015 yılı 7.2.2017 tutanak tarihli kararındaki karşı oy azınlık görüşü bir yargı kararı değildir, hukuken bağlayıcı nitelikte değildir.

Kanunen ödenebilecek sosyal denge tazminatı aylık tavan tutarı en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) %100'üdür. 02.05.2019 tarihinde imzalan sözleşmedeki

kanuni tavan üzerinde sosyal ödemeleri yapılmasını öngören hükümlerin kanuna uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

4688 sayılı "Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu"nun Geçici 14. Maddesi, 15.03.2012 tarihinden önce yapılmış sözleşmelerdeki sosyal denge tutarlarının verilmeye devam edilmesine cevaz verirken, bu tarihten sonra yapılan yeni sözleşmelerdeki tutarların kanuni sınırların üzerine yükseltilebilmesini veya personele yeni sosyal denge kalemleri düzenleyerek kanuni sınırların aşılmasını açık bir şekilde yasaklamıştır. Buna rağmen Bursa Nilüfer Belediyesi ile Bem-Bir-Sen arasında 02.05.2019 tarihinde imzalanan sözleşmede yer alan sosyal denge tutarları, 15.03.2012 tarihinden önce imzalanmış olan, 01.01.2012 ve 31.12.2013 arasında yürürlükte olan sözleşmedeki sosyal denge ödemelerinden yüksektir.

Yukarıdaki nedenlerle, kanuni tavan tutarın üzerinde sosyal denge ödemelerinde bulunulduğu tespit edildiğinden, tavan tutar üzerindeki meblağın kamu zararı oluşturduğu düşünüldüğünden bu hususlar yargılamaya ilişkin rapora konu edilecektir.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
https://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Özel bankalardan olan mevduat gelirlerinin brüt olarak kaydedildiği, İller Bankası Fon hesabında stopaj kesintisi yapılmadığından buradan elde edilen faiz gelirlerinin net olarak kaydedildiği görülmektedir.
Fiyat Farkı Ödemelerinden Ek Kesin Teminat Alınmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Fiyat farkı tutarları üzerinden ek kesin teminat alınmaya başlanmıştır.
Süreklilik Arz Eden Hizmet Alımında İşin Süresinin Uzatılması Suretiyle İş Artışı Yapılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Uygulamaya son verilmiştir.
Temsil Ağırlama Ödeneğinin Belediye Başkanlık Makamı Dışında Diğer Birimlerce Kullanılması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	03.6.2 Tanıtma Giderleri 03.6.2.01 Tanıtma, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderlerine ilgili birimler için ödenek konulup hacama yapılmıştır. Makamın gerektirdiği temsil, ağırlama, tören giderleri dışında kalan ve tanıtma amaçlı olmak üzere, kongre, konferans ve seminer gibi toplantılara ilişkin karşılama, ağırlama ve organizasyon giderleri ile tanıtmaya yönelik reklam giderleri bu ödenekten yapılmıştır.
Yıllara Yaygın Hizmet Alım İhalesinde Mevzuata Uyulmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında yapılan uygulamalarda mevzuata aykırı bir duruma rastlanmamıştır.

www.balioglu.net

Yüklenici Firmanın Kendi Malı Olan Araçların Şartnamede Belirtilen Özellikleri Karşılamıyor Olması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında idare tarafından şartnamelerin hazırlanmasında daha dikkatli olunduğu görülmüş, şartnameye aykırı bir malın kabulunun yapıldığı ise görülmemiştir.
İşçilere Yıllık Ücretli İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması	2019	Kısmen Yerine Getirildi	2020 yılında işçilere yıllık izinleri, belediyenin iş programlarına göre kullandırılmaktadır.
Hizmet Alımı Suretiyle Yakıt Bedeli Dâhil Olacak Şekilde Taşıt Kiralanması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında yapılan ihalede yakıt bedeli dahil edilmemiştir.
Taşınmaz Kiralamalarında Mevzuata Uygun Olmayan Uygulamaların Bulunması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	2020 yılında idare tarafından taşınmaz yönetiminde daha hassas davranıldığı görülmüş, mevzuata uygun olmayan bir uygulamaya rastlanmamıştır.
Kamu Kurumlarına Tahsis Edilen ve Kamu Kurumlarınca Belediyeye Tahsisi Yapılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2019	Yerine Getirilmedi	2020 Yılı Raporunda Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde "BULGU 2: Tahsis Edilen ve Tahsisli Kullanılan Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında Yer Almaması" olarak yer almaktadır.
Taşınmazların Envanter ve Muhasebe Kayıtlarının Mevzuata Uygun Yapılmaması	2019	Tam Olarak Yerine Getirildi	Taşınmazların envanter ve muhasebe kayıtları mevzuata uygun yapılmıştır.

www.balioglu.net